

Een nieuwe reis voor de rechten van personen met een handicap. Het European Disability Forum verwelkomt de nieuwe Strategie voor de Rechten van Personen met een Handicap 2021-2030

(Nederlandse vertaling van de tekst: <https://www.edf-feph.org/a-new-journey-for-disability-rights-the-european-disability-forum-welcomes-the-new-disability-rights-strategy-2021-2030/>)

Vandaag is een mijlpaal voor de Europese beweging van personen met een handicap. De Europese Commissie heeft de Strategie voor de Rechten van Personen met een Handicap 2021-2030 gepubliceerd. Dit document bevat voorstellen en werkerreinen die gericht zijn op het verbeteren van de levensomstandigheden van 100 miljoen personen met een handicap door de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (CRPD).

Het EDF is ingenomen met het feit dat de strategie gebaseerd is op het CRPD en herinnert aan de aanbevelingen die de EU in 2015 heeft ontvangen van het VN-Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap. Het benadrukt duidelijk de prioriteiten in de vorm van acties en vlaggenschipinitiatieven. Hoewel sommige acties zeer concreet zijn met een duidelijk tijdsbestek, zijn andere doelstellingen ambitieuzer en zullen verder moeten worden uitgewerkt in de vorm van een actieplan, met data voor alle acties om de strategie volledig uit te voeren.

Wij stellen bijzonder op prijs:

- De **erkenning van de verschrikkelijke situatie waarmee personen met een handicap worden geconfronteerd als gevolg van de COVID-19-pandemie**, de voorziene acties ter ondersteuning van de lidstaten bij de de-institutionalisering van personen met een handicap en de versterkte coördinatie bij hervormingen van de gezondheidszorg op nationaal niveau.
- Het voorstel voor een **brede 'European Disability Card' in 2023** om het vrije verkeer van personen met een handicap te vergemakkelijken.
- De voorbereiding van **onafhankelijke woonbegeleiding** voor de lidstaten in 2023.
- Een **kwaliteitskader voor sociale dienstverlening** aan personen met een handicap in 2024.
- Het initiatief om de **tewerkstelling** van personen met een handicap binnen de EU-instellingen te **vergroten**.
- De toezegging om **organisaties van personen met een handicap te betrekken** bij de uitvoering van de strategie.

We hechten ook waarde aan de elementen die in overeenstemming zijn met de voorstellen van het EDF, hoewel deze verder moeten worden ontwikkeld. Bijvoorbeeld:

- De **oprichting van het 'AccessibleEU'-kenniscentrum** tegen 2022 is positief. Het schiet echter tekort in het potentieel dat een nieuw EU-agentschap voor

toegankelijkheid (de 'EU Access Board') had kunnen hebben en we hopen binnen het 'Disability Platform' te werken om ervoor te zorgen dat AccessibleEU een effectieve aanjager van toegankelijkheid wordt.

- De **gids voor goede praktijken in verkiezingsaangelegenheden** om de politieke rechten van personen met een handicap in 2023 te waarborgen, zal zeker nuttig zijn voor de lidstaten, hoewel het Parlement en de Raad dit moeten voltooien door de kieswet te wijzigen om het stemrecht van alle personen met een handicap te waarborgen.
- De **oproep aan de lidstaten om de richtlijn inzake gelijke behandeling**, die 13 jaar geleden werd voorgesteld, **te deblokken**, is nog steeds relevant. COVID-19 herinnert ons elke dag aan het gebrek aan bescherming tegen discriminatie van personen met een handicap in de gezondheidszorg. De strategie schiet echter tekort bij het noemen van een alternatief plan om non-discriminatie in de hele EU op alle gebieden te waarborgen.
- De erkenning van de specifieke situatie van personen met een handicap die te maken hebben met **meervoudige vormen van discriminatie** op grond van bijvoorbeeld hun geslacht, leeftijd, seksuele geaardheid of etnische achtergrond, zou ook beter moeten worden weerspiegeld en aangepakt door middel van gerichte acties.

Tot slot zijn we ook verheugd over de oprichting van het '**Disability Platform**', dat verantwoordelijke instanties op nationaal en EU-niveau samenbrengt om deze strategie uit te voeren. We waarderen de toezegging om 'handicap-coördinatoren' in alle instellingen en agentschappen aan te stellen om te zorgen voor een adequate mainstreaming van het CRPD en de interinstitutionele coördinatie.

Het EDF heeft aangedrongen op de **oprichting van een CRPD-eenheid** om de coördinatie van het CRPD op EU-niveau te waarborgen; deze CRPD-eenheid ontbreekt nog steeds in de aanpak van de EU. Hoewel in de strategie wel aandacht wordt besteed aan mainstreaming (zoals het systematisch verwijzen naar het CRPD op alle relevante beleidsterreinen of de opleiding van personeel op het gebied van rechten van personen met een handicap), is het moeilijk in te zien hoe dit zal worden bereikt zonder grotere personele en financiële middelen binnen de Commissie of de oprichting van een sterk en invloedrijk CRPD-steunpunt.

Er moet ook worden opgemerkt hoe belangrijk het creëren van de rol van Commissaris voor Gelijkheid is geweest bij het verwezenlijken van deze nieuwe strategie. Het EDF wil Commissaris Helena Dalli bedanken voor de rigoureuze aanpak bij het raadplegen van organisaties van personen met een handicap en de mate waarin onze ideeën tot uiting zijn gekomen in de definitieve strategie.

De **president van het EDF, Yannis Vardakastanis**, verklaarde:

"Vandaag is het begin. We zullen de Strategie voor de Rechten van Personen met een Handicap nauwlettend onderzoeken en we zullen ervoor zorgen dat de strategie uitgevoerd wordt in overeenstemming met het CRPD. Onze leden zullen nu elk onderdeel van de strategie zorgvuldig onderzoeken.

We zullen ons niet laten beperken door de strategie en wanneer zich nieuwe kwesties voordoen, zullen we ze aan de orde stellen. Als er hiaten en tekortkomingen zijn, is het onze plicht om deze te benadrukken en campagne te voeren voor sterkere acties op EU- en nationaal niveau. Het is van groot belang om de nieuwe initiatieven en structuren vorm te geven, zodat ze inclusief en impactvol worden en dit zal alleen worden bereikt door de volledige en zinvolle betrokkenheid van personen met een handicap en de toewijzing van personele en financiële middelen.

Ons werk zal niet worden volbracht terwijl miljoenen Europeanen met een handicap thuis blijven wachten op een COVID-19-vaccin, terwijl miljoenen in instellingen wonen, terwijl we worden onderdrukt door armoede en uitsluiting, terwijl we worden geconfronteerd met discriminatie en ontkenning van onze rechten. Totdat iedereen met een handicap gebruik kan maken van zijn stemrecht, zijn recht op vrij verkeer in een barrièrevrij Europa, waar hij of zij kan wonen en met wie hij of zij kiest, met voldoende ondersteuning. Nooit eerder was ons werk om een Europa van gelijkheid op te bouwen urgenter."